

vil blive afgjort efter hvert Fågs Interesser, men dette tror jeg vilde ske paa Samfundets Beføstning. Det Samme er Tilfældet med Forsvarsvæsenet. Der som vi skulde lade de Herrer militære Sagkyndige raade, og vi skulde følge dem i Et og Alt, tror jeg, Følgen vilde blive, at det vilde blive temmelig dyrt for Samfundet at gaa med dertil. Det er dette, der giver mig Anledning og Driftighed til at tage Ordet, for at protestere imod saadanne Udtalelser, som ere fremkomne baade her og udenfor denne Sal. Dertil kommer efter min Opfattelse, at ogsaa de, der maa betragtes som særlige Sagkyndige overfor dette Spørgsmaal angaaende Landets Forsvarsvæsen, efter min Formening flere Gange have feilet; det tror jeg, saavel Historien som Erfaringen kan godtgjøre. Det er ogsaa min Mening, at hvert enkelt Medlem her i Salen kan danne sig en Overbevisning om, hvad der i almindelige, store Træk er tjenligt til Landets Forsvar og til at modstaa en eventuel Fjende, samt kan danne sig en Overbevisning om, hvilke Eventualiteter man kan komme til at kæmpe imod. Jeg har saameget større Opfordring til at tage Ordet i denne Sag, som jeg, ihvorvel jeg agter at stemme for den af Udvalgets Flertal gjorte Indstilling, dog ikke dermed vil have anerkjendt alle de Udtalelser, som ere fremkomne i Betænkningen. Skjøndt jeg ikke kan anerkjende alle de af Flertallet fremspørte Grunde, som have ført til det stillede Forslag, mener jeg dog, at Forslaget vil have en væsentlig Betydning for vort Forsvar imod en eventuel Fjende, og naar jeg har Valget imellem enten at stemme for Flertalsforslaget, som det foreligger, eller for hvad der foreligger fra Regjeringen, og som forsaavidt er tiltraadt af Udvalgets Mindretal, kan jeg ikke se Andet, end at Udvalgets Flertals Forslag i mange Retninger har meget væsentlige Fortrin baade fremfor Udvalgets Mindretals Forslag og fremfor Regjeringens Forslag. Jeg betragter nemlig Udvalgets Flertals Indstilling som et Hele. Jeg hører nok, der siges, at det er Brudstykker af et større Hele; men jeg betragter dog Udvalgets Flertals Indstilling som noget Helst, man kan overse, hvorimod jeg opfatter saavel Regjeringens som Mindretallets Forslag som noget Foreløbigt, der skal føre til et langt større Maal. Første Gang, jeg hørte den ærede Krigsminister udtale sig angaaende dette Spørgsmaal — jeg tror det var under Finantslovens 1ste Behandling — tænkte jeg ved mig selv: Nu have vi faaet en Krigsminister, som ialtsald jeg kan samstemme med, idet han udtalte en Sætning, som jeg i og for sig anser for rigtig, nemlig, at vi skulde møde, der hvor Fjenden kom. Dette er ogsaa min Betragtning; deri er jeg enig med ham, hvilket ikke kommer i Modstrid med, at vi skulle koncentrere Hæren; thi selv om vi samle den paa Sjælland, kunne vi dog møde, hvor Fjenden kommer. Det er Hovedbetingelsen for mig, at vi fastholde For-

bindelsen imellem de forskjellige Dele af Landet. (Berntsen: Det er det ogsaa for Flertallet!). Det ærede Medlem siger, at det er det ogsaa for Flertallet, og jeg indrømmer, at det er det saavel for Flertallet som i Grunden ogsaa for Mindretallet, ligesom det er det, hvorpaa jeg for mit Vedkommende lægger en særlig Vægt. Da jeg imidlertid saae selve Forslaget fremkomme, kan jeg ikke negte, at jeg fik nogen Betænkelighed, idet der blev givet Antydning i Motiverne om, at det kun var at betragte som noget Foreløbigt; man tænkte sig muligvis et større Maal, og den høitærede Krigsminister har senere her i Salen udtalt, at han, naar de foreslaede Arbejder vare lidt fremskredne, vilde foreslaa Thinget. Kjøbenhavns Befæstning som det, der skulde være det Centrum eller den Axe, hvorom hele Forsvaret skulde dreie sig. Jeg mærkede da strax, at den ærede Krigsminister og jeg vilde blive uenige, og dette kommer endnu tydeligere frem under denne Forhandling. Det forekommer mig, at de Sagkyndige drage ham længere og længere hen til dette Centrum, Kjøbenhavns Befæstning, og i de Udtalelser, vi have hørt fra Mindretallets Medlemmer, have de Alle slået paa, at det, de her ville, er noget Foreløbigt, som skal føre til noget Større. Alle Udtalelser fra de af Mindretallets Medlemmer, der have udtalt sig, ere gaaede ud derpaa. Det er min bestemte Overbevisning — tillad mig at sige det — at jeg ikke, ihvorvel det ærede Medlem fra Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) med stor Dygtighed har fremsført Tanken om Kjøbenhavns Befæstning, tror paa, at den er nødvendig for et virksomt Forsvar for Danmark og for dets Bestaaen som Stat, jeg har den modsatte Opfattelse. Hvis vi nemlig gjøre Kjøbenhavn til en Fæstning, om ikke af første Rang, thi det kan den ikke blive for de Midler, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds i sin gule Bog har foreslaaet, men jeg antager dog, han muligvis har tænkt sig en Fæstning af første Rang, frygter jeg for, at der under mulige Konflikter mellem to eller maasse flere større europæiske Stormagter navnlig Vest og Ost for os — ja man tage Syd med — let vil blive en Rappesstrid imellem dem om at komme i Besiddelse af dette Punkt, hvilket da for dem kunde have en væsentlig strategisk Betydning. Vi kunde da muligvis derved fremkalde, at vore Gennemærker blev en Krigsflueplads eller ialtsald en Lumleplads, og om vi end ikke bleve et Nov for disse Stormagter, kunde det dog føre til, at de tvang os til at tage aktiv Del med og Parti for en af disse Magter; men det anser jeg for meget farligt for Danmarks Bestaaen. Denne Fristelse tror jeg ikke vil komme tilstede, naar vi undlade at befæste Kjøbenhavn imod Land siden og altsaa ikke gjøre den til en Fæstning af første Rang. Jeg er enig saavel med det ærede Flertal som med Mindretallet i, at det, saalænge, vi have vore Stiksværter og Arsenaler